

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус освітньої компоненти
«Педагогіка», що викладається в межах ОПП
підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 102 «Хімія»

Львів 2024 р.

Назва освітньої компоненти	Педагогіка
Адреса викладання освітньої компоненти	м. Львів, вул. Кирила-Мефодія,8, хімічний факультет
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 102 Хімія
Викладачі освітньої компоненти	Ковальчук Лариса Онисимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи; Крива Марія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: larysa.kovalchuk@lnu.edu.ua ; mariya.kryva@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання відбуваються	Щосереди, 16.30–17.30 (хімічний факультет, вул. Кирила-Мефодія,8, авд. 5 / Teams)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/pedahohika-khimichny-3-kurs
Інформація про освітню компоненту	Курс «Педагогіка» призначено для студентів спеціальності 102 «Хімія», спеціалізації: неорганічна хімія, органічна хімія, аналітична хімія і фізична хімія, кваліфікації бакалавр хімії. Курс є вибіркоким компонентом ОП загально-професійної підготовки і передбачає оволодіння студентами цілісною системою фахових знань і професійних умінь організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Тому у курсі представлено огляд як теоретико-методологічних засад педагогіки, теорії дидактики, теорії виховання, так і методичних засад організації освітнього процесу
Коротка анотація освітньої компоненти	Курс «Педагогіка» є вибіркоким, що викладається в п'ятому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 32 години аудиторних занять (16 год. лекцій та 16 год. практичних) і 58 годин самостійної роботи. Програма освітньої компоненти складається з 2 змістових модулів: 1. Загальні основи педагогіки. 2. Дидактика. Теорія виховання. У <i>першому</i> модулі розглядають теоретико-методологічні засади педагогічної науки, особливості розвитку, формування та соціалізації особистості, особливості педагогічної діяльності, культури, професійної майстерності, педагогічного спілкування вчителя хімії. У <i>другому</i> модулі вивчають теоретико-методичні засади дидактики як теорії освіти і навчання та теоретико-методичні засади виховання.
Мета та цілі освітньої компоненти	Мета курсу: засвоєння студентами теоретичних і практичних основ курсу, формування педагогічної культури, професійно-педагогічна підготовка фахівців до педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти, а також до взаємодії з людьми у різноманітних установах, що має характер управлінської, організаторської та навчально-виховної діяльності фахівця.
Література для вивчення освітньої компоненти	Основна (базова) 1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. Київ, 2016. 618 с. 2. Зайченко І.В. Педагогіка: Навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2016. 608 с.

3. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 .
4. Ковальчук Л. Педагогіка: навч. посіб. Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2022. (Апробація).
5. Ковальчук Л. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2005. 253 с.
6. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: Навч. посібник. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 624 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. Київ: Академвидав, 2009. 560 с.
8. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник. Київ, 2002. 560 с.

Додаткова (допоміжна)

9. Активні форми та методи навчання хімії. Харків: Основа, 2008. 141 с.
10. Викладання хімії у профільних класах. Харків: Основа, 2009. 172 с.
11. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.
12. Дослідна і проектна робота під час вивчення хімії. Харків: Основа, 2008. 107 с
13. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2008. Ч. 2. Загальні основи педагогіки. За заг. ред. Д.Герцюка, Л.Ковальчук. 145 с.
14. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. Львів: Видав. центр Львів. нац. ун-ту ім. І.Франка, 2009. Ч. 3. Загальні основи теорії і методики виховання. За заг. ред. Д.Герцюка, Л.Ковальчук. 112 с.
15. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: У 3 ч. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2007. Ч. 1. Дидактика: Навч.-метод. посіб. За заг. ред. Л.Ковальчук. 106 с.
16. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
17. Ковальчук Л., Ковальчук О. Системи освіти зарубіжних країн: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2003. 145 с.
18. Ковальчук О. Діагностування результатів навчання: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2004. 165 с.
19. Кравець В.П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: Навч. посібник. Тернопіль, 1996. 436 с.
20. Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2005. 667 с.
21. Малафійк І.В. Дидактика: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2005. 398 с.
22. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник. Київ, 2001. 656 с.
23. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 228 с.
24. Педагогічна майстерність: Підручник. За ред. І.Зязюна. Київ, 2004. 422 с
25. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник. Київ: Слово, 2004. 616 с.
26. Позакласні заходи з хімії. Вип. 7. Харків: Основа, 2011. 144 с.
27. Пометун О., Пирожено Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2003. 192 с.
28. Туріщева Л. Психолого-педагогічні аспекти уроку. Харків: Основа, 2007. 128 с.
29. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 1: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 624 с.
30. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: Навч. посібник. За ред. О.В.Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 552 с.
31. Цюра С.Б. Педагогіка особистого досвіду: Практика для самостійної роботи. Львів, 2006. 185 с.

Інтернет-джерела

32. Закон України «Про освіту». URL: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12; http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12;http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19) (дата звернення: 28.01.2019).
33. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 25.05.2020).
34. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 208 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/26548/1/2652_OTICH_KIEB-2.pdf. (дата звернення: 20.09.2020).

Інші інформаційні ресурси:

35. Біологія і хімія в сучасній школі: Науково-методичний журнал.
36. Вища освіта України.
37. Вища школа.
38. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна.
39. Хімія: Науково-методичний журнал.
40. <http://mon.gov.ua>.

	<p>Зауваги. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.</p>
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання: 32 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 16 годин практичних занять); 58 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>У процесі вивчення студентами освітньої компоненти «Педагогіка», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу формуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ інтегральна компетентність, що забезпечує здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми хімії або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів природничих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; ♦ загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; ♦ спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК 1. Здатність застосовувати знання і розуміння математики та природничих наук для вирішення якісних та кількісних проблем в хімії; СК 2. Здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, застосовувати обґрунтовані методи вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення в області хімії; СК 12. Здатність до розуміння суті освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, вміння проектувати та проводити уроки з хімії. ♦ програмні результати навчання (ПР): ПР09 Планувати та виконувати хімічний експеримент, застосовувати придатні методики та техніки приготування розчинів та реагентів; ПР18. Демонструвати знання та розуміння основних фактів, концепцій, принципів та теорій з хімії; ПР21. Здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури; ПР24. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології при спілкуванні, а також для збору, аналізу, обробки, інтерпретації даних;

ПР25. Оцінювати та мінімізувати ризики для навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності.

ПР26. Розуміти суть освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти і проектувати та проводити уроки з хімії.

Знання:

Розуміти сутність педагогіки як науки, її головних педагогічних категорій, логіку й методи науково-педагогічних досліджень, сутність і структуру, особистості, особливості її розвитку, формування та соціалізації.

З позицій системного, діяльнісного, особистісного, культурологічного, аксіологічного підходів аналізувати сутність, структуру, особливості педагогічної діяльності, культури, педагогічного спілкування вчителя хімії.

На основі системного наукового, критичного мислення визначати зміст освіти в сучасній школі, зміст хімічної освіти, аналізувати сутність, структуру, особливості процесу навчання як взаємодії.

Розширювати знання про методи, прийоми, засоби і форми організування навчання, сучасні педагогічні технології, критерії психолого-педагогічного аналізу уроку, норми, критерії оцінювання діяльності педагога та учня.

Розуміти сутність, принципи, закономірності, структуру процесу виховання учнів, шляхи формування учнівської спільноти, особливості педагогічного впливу на особистість учня.

Уміння:

На підставі критичної оцінки педагогічних теорій та концепцій визначати науковий апарат, логіку і техніку проведення науково-педагогічного дослідження, аналізувати та інтерпретувати результати.

Організовувати спілкування суб'єктів освітнього процесу, застосовуючи невербальне спілкування, різні види і техніку мовлення; аналізувати педагогічні конфлікти, обирати ефективні шляхи їхнього розв'язання, використовуючи у професійній діяльності педагогічну тактику та стратегію, етичні норми тощо.

Відповідно до теми й типу уроку визначати його мету, проектувати структуру, структурувати зміст навчального матеріалу, доцільно обирати методи, прийоми й засоби навчання, впроваджувати інтерактивні технології навчання в освітній процес; здійснювати психолого-педагогічний аналіз уроку.

Аналізувати й демонструвати доцільні словесні дії виховного впливу на особистість учня; відповідно до теми і типу виховного заходу здійснювати цілепокладання, визначати його структуру й зміст, обирати методи виховання.

Комунікація:

Встановлювати у процесі здійснення професійної діяльності ефективну комунікацію суб'єктів освітнього процесу; забезпечувати умови конструктивної взаємодії в соціокультурному середовищі шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Створювати у процесі професійної діяльності сприятливий психологічний клімат у культурно-освітньому середовищі класу (школи) на засадах педагогіки партнерства, формувати готовність учнів до активної навчальної діяльності та суб'єкт-суб'єктної взаємодії, розв'язання навчальних проблем і завдань, передбачених програмою.

Автономія та відповідальність:

Демонструвати професійну відповідальність за організацію освітнього процесу, реалізацію завдань хімічної освіти учнів,

	<p>проведення уроків і виховних заходів з урахуванням сучасних вимог нової української школи, запитів учнів.</p> <p>Організовувати професійну діяльність, поєднуючи різноманітні стратегії й тактики проведення навчально-виховних заходів, створення продуктів педагогічної діяльності як в автономному режимі, так і в рамках співпраці з іншими суб'єктами освітнього процесу, дотримуватись культури професійного мислення, методичної культури, академічної доброчесності у процесі конструювання особистих і колективних рішень.</p>
Ключові слова	педагогіка, педагог, педагогічна діяльність, дидактика, освітній процес, навчання, освіта, зміст освіти, виховання, заклад освіти, здобувач середньої освіти, освітнє середовище, освітній простір
Формат курсу	Очний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Психологія», «Філософія», «Вища математика», «Неорганічна хімія», «Органічна хімія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проектів, метод “Прес”, кейс-метод), імітаційно-рольова гра (наукова конференція, науковий семінар), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв’язування вправ і задач, самостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, ноутбуки, фліпчарт, маркери, обчислювальні засоби.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів:</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ на семінарсько-практичні заняття припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40; <ul style="list-style-type: none"> <i>семінарські заняття</i> — 20 (4 заняття по 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — студент виконав 75% завдань; 3 бали — студент виконав 50% завдань; 2 бали — студент виконав не менше 30% завдань; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдань; <i>практичні заняття</i> — 20 (4 заняття по 5 балів), при цьому: <ul style="list-style-type: none"> 5 балів — студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 4 бали — студент виконав 75% завдань; 3 бали — студент виконав 50% завдань; 2 бали — студент виконав не менше 30% завдань; 1 бал — студент виконав окремі елементи завдань. ♦ <i>контрольні заміри</i> (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями трьох рівнів складності, у тому числі в системі Moodle): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 20; ♦ <i>самостійна робота</i> та виконання <i>індивідуальних завдань</i> оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття, модульний контроль, залік; ♦ <i>індивідуальна робота</i> (виконання індивідуального навчального проєкту): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40.

Критерії оцінювання завдань навчального проєкту:

1) розроблення конспекту уроку хімії та його самоаналіз (дидактичне завдання):

- 5 балів — високий (творчий) рівень виконання завдання;
- 4 бали — достатній (реконструктивний) рівень;
- 3 бали — середній (репродуктивний) рівень;
- 2 бали — низький (елементарний) рівень;
- 1 бал — студент виконав окремі елементи завдання;

2) розроблення конспекту виховного заходу:

- 5 балів — високий (творчий) рівень виконання завдання;
- 4 бали — достатній (реконструктивний) рівень;
- 3 бали — середній (репродуктивний) рівень;
- 2 бали — низький (елементарний) рівень;
- 1 бал — студент виконав окремі елементи завдання;

3) виконання психолого-педагогічного дослідження:

- 24–30 балів — високий (творчий) рівень виконання завдань;
- 16–23 бали — достатній (реконструктивний) рівень;
- 8–15 балів — середній (репродуктивний) рівень;
- 1–7 балів — низький (студент виконав окремі елементи завдань).

Критерії оцінювання завдань різного рівня складності:

тестові завдання першого рівня складності — 0,5 бала за правильну відповідь;

тестові завдання другого рівня складності — 1 бал;

завдання третього рівня складності — 2 бали.

Враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань; посильна активна участь студента у наукових заходах кафедри (семінарах, конференціях, олімпіадах тощо). Особлива увага звертається на відвідування занять студентом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:

- ♦ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом етичної культури студента;
- ♦ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);
- ♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач);
- ♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших продуктів навчальної діяльності студента);
- ♦ виконання навчального проєкту «На шляху до оволодіння педагогічною професією» передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність студента, вияв ним творчого підходу, культури професійного мислення, дослідницьких здібностей, дидактичної культури тощо;
- ♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення навчальних (науково-дослідних) моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень студента.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

**Питання до
модульного
контролю і заліку**

Змістовий модуль 1

1. Педагогіка як наука, практика і мистецтво. Предмет та об'єкт педагогіки.
2. Основні педагогічні категорії.
3. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
4. Система педагогічних наук.
5. Методологія педагогіки.
6. Методи науково-педагогічного дослідження, особливості їхнього застосування.
7. Педагогічний експеримент, особливості, етапи організації.
8. Поняття про особистість, її розвиток і формування.
9. Роль спадковості, середовища, виховання, діяльності в розвитку особистості. Соціалізація і становлення особистості.
10. Наукові основи вікової періодизації розвитку людини.
11. Теорії розвитку особистості.
12. Антична педагогіка (коротка характеристика педагогічних ідей та їхнє значення у розвитку сучасної педагогічної науки).
13. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в різні історичні епохи (Середньовіччя Відродження, Реформації, Просвітництва, Нового часу).
14. Перші школи у Київській Русі. Пам'ятки педагогічної думки у східних слов'ян. Братські школи як осередки національної освіти і культури. Києво-Могилянська Академія.
15. Педагогічні ідеї Я.-А. Коменського, Д. Локка, Й.-Г. Песталоцці, Ф. - В.-А. Дістервега, Й.-Ф. Гербарта, Ж.-Ж. Руссо, Дж. Дьюї, М. Монтесорі, Г. Кештенштейнера та ін.
16. Педагогічна спадщина Г. Сковороди, О. Духновича, Т. Шевченка, К. Ушинського, І. Франка, Г. Ващенко, С. Русової, А. Макаренка, В. Сухомлинського та ін.
17. Основні тенденції розвитку освіти в сучасному світі.
18. Системи освіти зарубіжних країн (за вибором студента).
19. Структура системи освіти України.
20. Характеристика законодавства України про освіту (Закони України "Про освіту", "Про загальну середню освіту" та ін.).
21. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів).
22. Функції, педагогічні вміння, професійні якості вчителя хімії.
23. Сучасні вимоги до вчителя хімії. Рольовий репертуар учителя. Суспільна значущість професії педагога.
24. Поняття про педагогічну культуру вчителя, її головні складові.
25. Поняття про педагогічну майстерність, її складові компоненти.
26. Головні критерії майстерності вчителя. Рівні оволодіння професійною педагогічною майстерністю.
27. Роль педагогічної творчості та культури професійного мислення у становленні вчителя хімії, формуванні його педагогічної майстерності.
28. Педагогічна спрямованість вчителя хімії як складова його професійно-педагогічної культури.
29. Педагогічна техніка вчителя, її структура.
30. Цільова установка вчителя на викладання хімії.
31. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії, структура, рівні й стилі).
32. Стилї педагогічного управління.

33. Бар'єри в процесі спілкування вчителя з учнями та шляхи їх подолання. Моделі поведінки вчителя хімії у процесі педагогічного спілкування.
 34. Невербальні засоби комунікації педагога.
 35. Поняття про мову, мовлення, головні складові мовної системи.
 36. Різновиди, педагогічного мовлення. Словесні дії педагога.
 37. Слухання (рівні, стилі, бар'єри, принципи). Культура професійного мовлення вчителя хімії. Шляхи її поліпшення.
 38. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини, анатомія, структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів.
 39. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів.
 40. Педагогічний такт і етика вчителя, складові та умови вияву.
 41. Особливості взаємодії педагога з батьками, обдарованими учнями, важковиховуваними і педагогічно занедбаними учнями, учнями, які мають особливі потреби.
 42. Підвищення кваліфікації вчителів та атестація педагогічних кадрів.
- Змістовий модуль 2**
43. Дидактика як галузь педагогіки. Зв'язок з іншими науками.
 44. Головні категорії дидактики (навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння, знання, уміння, навички).
 45. Закономірності і принципи навчання.
 46. Процес навчання (сутність, основні функції, рушійні сили, структура).
 47. Зміст шкільної освіти (сутність, структура, стандарти, головні джерела).
 48. Зміст шкільної хімічної освіти (мета, завдання, структура, критерії відбору, головні джерела змісту шкільної хімічної освіти).
 49. Інклюзивна освіта в сучасній школі.
 50. Методи, прийоми, засоби навчання (сутність, класифікація, характеристика, застосування у процесі вивчення хімії в школі).
 51. Діагностування результатів навчання як інтегроване поняття (сутність, основні функції, принципи).
 52. Види, форми, методи, засоби контролю у процесі навчання хімії в школі.
 53. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.
 54. Форми організації навчання (сутність, класифікація, різновиди).
 55. Урок як основна форма організації навчання (сутність, особливості, типи, структура, вимоги до організації).
 56. Підготовка педагога до проведення уроку хімії, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання.
 57. Психолого-педагогічний аналіз уроку (на прикладі за фахом).
 58. Сучасні педагогічні технології навчання.
 59. Міжпредметні зв'язки як дидактична проблема. Особливості впровадження педагогічної технології реалізації міжпредметних зв'язків у процесі вивчення хімії в закладах загальної середньої освіти.
 60. Виховання як педагогічна категорія. Головні принципи виховання.
 61. Процес виховання (сутність, структура, етапи, закономірності).
 62. Зміст виховання. Пріоритетні напрями сучасного українського виховання.
 63. Українська етнопедагогіка — основа системи національного виховання.

	<p>64. Концепції та моделі виховання.</p> <p>65. Самовиховання (його сутність, структура, умови, етапи, прийоми).</p> <p>66. Перевиховання (його сутність, функції, етапи, принципи).</p> <p>67. Екологічна освіта і виховання в сучасній школі.</p> <p>68. Валеологічна освіта і виховання в сучасній школі.</p> <p>69. Методи, засоби, технології виховання.</p> <p>70. Організаційні форми виховної роботи, їхня класифікація.</p> <p>71. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи.</p> <p>72. Поняття про групи. Види груп. Взаємодія в групі. Сумісність людей.</p> <p>73. Колектив (поняття, види, функції, стадії розвитку). Взаємини особистості і колективу. Роль і статус особистості. Лідери.</p> <p>74. Класний керівник, його функції, напрями і форми роботи.</p> <p>75. Традиції, провідні напрями родинно-сімейного виховання в Україні.</p> <p>76. Значення церкви у вихованні учнівської молоді.</p> <p>77. Взаємодія школи, сім'ї та громад у вихованні учнівської молоді.</p> <p>78. Українські дитячі та молодіжні організації.</p> <p>79. Виховний процес у закладах позашкільної освіти.</p> <p>80. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема освітньої компоненти «Педагогіка»

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Вступ до вивчення курсу. Педагогіка як наука. Основні педагогічні категорії. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Система педагогічних наук. Методологія педагогіки. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження, особливості їхнього застосування. Педагогічний експеримент (сутність, види, особливості, етапи організації і проведення).	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 (основна) 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37 (додаткова)		
2	Тема 1. Педагогіка як наука, практика і мистецтво	Семінарське заняття 1, 2 год.	Презентація; навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 30, 33, 37	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання практичних завдань Індивідуальні завдання 1-5 (4 год)	2 тиждень
2	Тема 2. Розвиток і формування особистості людини. Поняття про особистість, її розвиток та формування. Роль спадковості, середовища, виховання в розвитку особистості. Соціалізація особистості. Вікова періодизація розвитку дитини. Особливості педагогічної взаємодії з дитиною у різні вікові періоди. Теорії розвитку особистості.	Лекція, 2 год.	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 31, 38		
4	Тема 2. Логіка і методика науково-педагогічного дослідження розвитку особистості (науково-дослідна робота)	Практичне заняття 1, 2 год.	Презентація; інструкції; навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 16, 20–23, 31, 38	Обґрунтування наукового апарату, методів дослідження. Індивідуальні завдання 6-10 (6 год)	4 тиждень

5	Тема 3. Історія розвитку зарубіжної та вітчизняної школи і педагогічної думки. Зарубіжна освітньо-виховна практика в різні історичні епохи. Освітні ідеї видатних зарубіжних педагогів. Системи освіти країн світу. Розвиток шкільництва й педагогічної думки в Україні. Видатні постаті української педагогіки. Система освіти України. Законодавство України про освіту.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація ; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 13, 17, 19, 29, 30, 32, 33, 38		
6	Тема 3. Розвиток педагогічної думки і шкільництва в Україні та закордонні (<i>наукова конференція</i>)	Семінарське заняття 2, 2 год.	Мультимедійна презентація	1–8 11, 13, 17, 19, 29, 30, 32, 33, 38	Підготовка тез доповідей та мультимедійного супроводу Індивідуальні завдання 11-15 (6 год)	6 тижень
7	Тема 4. Мистецтво педагогічного спілкування як основа професійної культури вчителя хімії. Професійна культура вчителя хімії (сутність, головні складові). Педагогічне спілкування (сутність, структура, функції, особливості, принципи, критерії, рівні, стилі). Стилi педагогічного управління. Бар'єри в процесі спілкування вчителя з учнями та моделі його поведінки. Засоби комунікації. Невербальні засоби комунікації педагога. Мова, мовлення, складові мовної системи. Культура мовлення педагога. Конфлікти у педагогічних ситуаціях. Шляхи розв'язання конфліктів у педагогічних ситуаціях з дотриманням педагогічного такту.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; роздаткові навчально-методичні матеріали	1, 3, 6, 8 24, 34, 38		
8	Тема 4. Моделювання педагогічного спілкування як взаємодії (<i>тренінг</i>)	Семінарське заняття 3, 2 год.	Презентація; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1, 3, 6, 8 24, 34, 38	Підготовка матеріалів для проведення прес-конференції. Індивідуальні завдання 16-20 (6 год)	8 тижень
9	Тема 5. Дидактика як теорія освіти та навчання. Процес навчання і зміст освіти в сучасній школі. Дидактика як теорія освіти та навчання (розвиток, зв'язок з іншими педагогічними науками, головні категорії). Закономірності та принципи навчання. Процес навчання (сутність, функції, рушійні сили, структура, специфіка організації в сучасній школі). Зміст освіти (сутність, основні тенденції розвитку змісту сучасної шкільної освіти, структура змісту освіти, стандарти освіти, основні джерела змісту освіти). Зміст шкільної хімічної освіти. Організація інклюзивного навчання.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 11, 15, 20–23, 32, 33, 35, 39, 40	Модульний контроль 1 (виконання тестових завдань першого й другого рівнів складності)	

10	Тема 5. Нова українська школа: організація процесу навчання і зміст освіти (<i>круглий стіл</i>)	Семинарське заняття 4, 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 11, 15, 20–23, 32, 33, 35, 39, 40	Підготовка матеріалів для проведення круглого столу. Індивідуальні завдання 21-25 (6 год)	10 тиждень
11	Тема 6. Методи, прийоми, засоби та технології навчання. Методи навчання (сутність, класифікація, характеристика, використання у процесі навчання хімії). Прийоми та засоби навчання (сутність, класифікація, характеристика, використання у процесі навчання хімії). Технології навчання (сутність, класифікація, характеристика, використання у процесі навчання хімії)	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 9, 10, 12, 15, 20–23, 25, 27, 35, 39		
12	Тема 6. Методи, прийоми, засоби, технології навчання у процесі викладання хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікровикладання</i>)	Практичне заняття 2 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 9, 10, 12, 15, 20–23, 25, 27, 35, 39	Підготовка і представлення мікрОВикладання (тема за вибором студента). Індивідуальні завдання 26-30 (8 год)	12 тиждень
13	Тема 7. Діагностування результатів навчання учнів. Історія розвитку педагогічного діагностування. Діагностування результатів навчання як інтегроване поняття. Функції, принципи діагностування і контролю результатів навчання учнів. Види, форми, методи і засоби традиційного контролю у процесі навчання хімії. Види, форми, методи і засоби нетрадиційного контролю у процесі навчання хімії. Оцінювання результатів навчання учнів.	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 9, 10, 12, 15, 18, 20–23, 25, 27, 35, 39		
14	Тема 7. Діагностування результатів навчання у процесі вивчення хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікрОВикладання</i>)	Практичне заняття 3 2 год.	Презентація; ПК; інструкції; роздаткові методичні матеріали	1–8 9, 10, 12, 15, 18, 20–23, 25, 27, 35, 39	Підготовка і представлення мікрОВикладання (тема за вибором студента). Індивідуальні завдання 31-35(8 год)	14 тиждень
15	Тема 8. Форми організації навчання. Форми організації навчання (сутність, класифікація). Урок як основна форма організації навчання, його особливості, типи. Інші форми організації навчання. Вимоги до організації на засадах сучасної філософії освіти. Загальна структура уроку, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання). Підготовка вчителя до проведення уроку. Психолого-педагогічний аналіз уроку	Лекція, 2 год	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	1–8 8, 9, 15, 20–22, 24, 26–28, 31–33, 37, 38		

16	<p>Тема 9. Теорія та методика виховання особистості школяра. Виховання як педагогічна категорія. Процес виховання (сутність, структура, етапи). Головні принципи виховання. Закономірності процесу виховання. Зміст виховання в сучасній українській школі. Методи, прийоми, засоби, технології виховання. Організаційні форми виховної роботи (сутність, класифікація, огляд окремих форм). Самовиховання (сутність, принципи, мотиви, умови, етапи, методи, прийоми). Перевиховання (сутність, функції, етапи, принципи). Пріоритетні напрями сучасного українського виховання. Концепції та моделі виховання. Концепція національного виховання. Класний керівник, його функції, напрями і форми роботи. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Організація і проведення виховного заходу з хімії. Особистість і колектив. Соціальні інститути виховання.</p>	Самостійна робота	Мультимедійна презентація; ПК; роздаткові навчально-методичні матеріали	<p>1–8 12, 14, 20–23, 26, 31–33, 35, 39</p>	Укладання конспекту виховного заходу. Підготовка до заліку (6 год)	
17	<p>Тема 8. Урок хімії в закладах загальної середньої освіти (<i>мікрОВикладання</i>)</p>	Практичне заняття 4, 2 год.	Презентація; ВК; інструкції; роздаткові навчально-методичні матеріали	<p>1–8 8, 9, 15, 20–22, 24, 26–28, 31–33, 37, 38</p>	Підготовка конспекту уроку і презентації мікрОВикладання (з урахуванням фахового спрямування). Індивідуальні завдання 33–40 (8 год) Модульний контроль 2 (виконання тестових завдань трьох рівнів складності)	16 тиждень

